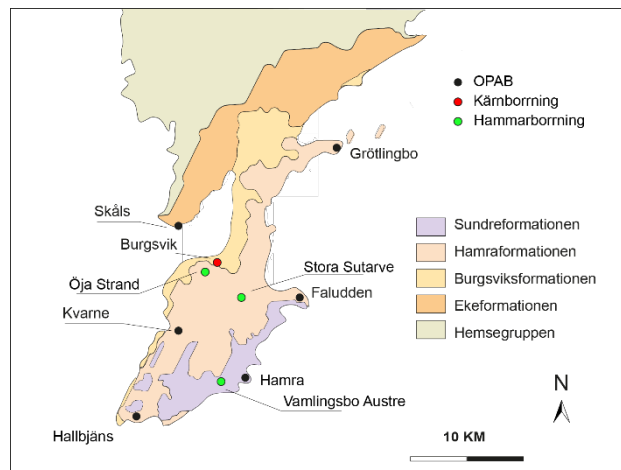

På jakt efter grundvatten! Sudret, Södra Gotland

Grundvattensituationen på Gotland är ansträngd, och det beror på många faktorer. I samband med global uppvärmning är det en trend med mildare vintrar och tunnare snötäcke vilket bidrar till mindre grundvattenbildning. En ökad turism och säsongsberoende befolkningsökning bidrar också till ett ökat grundvattenuttag. Detta i kombination med att Gotlands geologi med små grundvattenmagasin i jordlager och berggrund skapar dagens ansträngda situation.

Undersökningsområdet. Visar yttlig berggrund och relevanta borrhål.

På södra Gotland, det vill säga Sudret, är grundvattentillgångarna hittills relativt oklara. Området ingår som ett delområde i Sveriges Geologiska undersökning (SGU) pågående grundvattenkartläggning. På Gotland har sedan tidigare Oljeprospekterings AB (OPAB) under 1970-talet utfört ett stort antal borrhningar i syfte att finna kolväten. I borrhålen gjordes bland annat geofysiska borrhålmätningar som nu kan vara till hjälp för pågående grundvattenkartering. SGU utförde dessutom ett antal kompletterande borrhålsloggningar mellan 2015–2016 och flygburna resistivitetmätningar (Sky-TEM) 2013 som tillsammans ger förutsättningar för att skapa en bra bild av förutsättningarna för bedömning av förekomsten av större grundvattenmagasin.

Ett magasin skall främst uppfylla två kriterier, det skall vara poröst och genomsläppligt. Föreställ dig en våt tvättsvamp. Typiska magasin är porösa sandstenar, karstvittrade kalkstenar och sprickrik berggrund. På

Ett bra grundvattenmagasin har samma egenskaper som en tvättsvamp. Porös och permeabel. Förhoppningsvis har Burgsviksanden dessa egenskaper.

södra Gotland är främst de översta 150 meterna av berggrunden av intresse på grund av brist på magasin i de tunna jordlagren och förekomsten av salt grundvatten i djupare magasin. Baserat på tidigare undersökningar förväntas det finnas en sandsten (Burgsviksanden)

med en mäktighet på ca 40m som kan vara av stort intresse som grundvattenmagasin. Det har också påvisats en mindre del paleokarst, vittrad kalksten, i Ekeformationenen och Sudretformationen som kan vara av intresse som grundvattenförande lager. En ny bedömning av berggrunden på södra Gotland görs nu från en tolkning av de geofysiska borrhålmätningarna från både OPAB:s borrhningar och nya data från SGU:s undersökningar.

Genom att vidare undersöka intressanta formationer och kartlägga deras utbredning är förhoppningen att det ska bidra med kunskap om grundvattenförhållandena och eventuell förekomst av nya grundvattenmagasin på södra Gotland, vilket kan hjälpa det idag ansträngda läget på Gotland.